

han har forstaaet det saaledes — at enten maatte Kongeriget paa denne Maade være redebøn til at indordne en Deel af sit Finantsvæsen under Monarchiets Finantsvæsen, eller ogsaa maatte det være beløvet paa ut ubsondre Slesvigs Finantsvæsen, og for at vise, hvor farligt det var, saaledes at stille Landsdelene mere sondrede, har han viist over til den anden Side af Havet, til en Afskillelse af Lande, som havde været meget mere sluttede; men han kunde godt være bleven paa denne Side og seet til et Land, som under en absolutistisk Regjering havde været sammensluttet og som var adspiltet ved Borgerkrig, det er hans eget Land. Har denne Eenhedsmagt, denne Stræben efter Eenhedsmagt, denne i Formen større Eenhed, der kunde tilveiebringes, skaffet nogen Sikkerhed i saa Henseende? Hvad er det, der har gjort, at det er blevet usikkert og vaklende? Det er netop, at der under denne hele kongelige Raabe, hvori Landets Eenhed var søgt, gjærede en naturlig Sondring mellem Landsdelene og sit Lov til at udvikle sig i en urigtig Form, i en flesvigholsteensk Form. Havde man betimelig — og jeg veed den Tid, da Afdvarflen blev givet — den ligger langt tilbage — thi jeg har seet den skrevet til Regjeringen i 1815 — givet Holsteen Sit, Keiseren Sit og beholdt Bort for os selv, Slesvig for sig, for ikke at krænke det, de troede at have særligt, saa havde vi ikke idag staaet her og krigeles; men, naar vi nu i dette Dieblif ad indirecte Veie forsøge at gjøre, som en anden Stat i Europa, der vil danne en Eenhed af Stykker, som ikke kunne hænge sammen, der bliver mistænkt af dem alle, saa gjøre vi urigtige og falske politiske Skridt, som vi komme til at bøde for. Det kan ikke nytte, at vi her i denne Forsamling slyde det fra os, det bliver tilsidst alligevel os, der komme til at bøde derfor. (A. Hage: Det gjøre vi altid!). Det ærede Medlem siger, vi bøde altid, ja saaledes gaar det, en svagere og undertykt Stat maa bøde, naar den vil sætte sig ud over sin Kraft, det gaar da den som Træen, der blæser sig op, til den brister.

Den ærede Minister — jeg mener naturligvis den dobbelte Finantsminister — sagde,

at en af Grundene, hvorfor min og hans Betragtningssmaade var forskjellig, var den, at vor Grundbetragtning af vore Forhold var forskjellig. Det kan jeg nu ikke troe, thi min Betragtning af vore Forhold slutter sig fuldkommen og saa strengt som muligt til de Forsatninger, der bestaae her i Landet, og den ærede Minister maa — det ligger i hans Stilling — naturligvis slutte sig endnu fuldstændigere dertil. Havde han udtalt, hvori Forskjelligheden bestod, saa kunde jeg have imødegaaet ham, men ane det vil jeg ikke, det troer jeg ikke var ønskeligt — for ham; jeg kan gjerne indlade mig paa Andet, men det var ikke ønskeligt hverken for ham eller Ministeriet. Et af de Punkter, jeg især holdt paa, og som jeg holder paa endnu som en væsentlig Grund, hvorfor det, der er skeet, efter min Mening ikke burde være skeet, ikke er helbigt, var Grundlovsindskrænkningens § 4. Den ærede Minister indrømmede, at der havde været megen Forhandlig om Betydningen af denne Paragraph, men at man nylig var kommen til at afgjøre Spørgsmaalet ved Lov. Det kjender jeg ikke; dersom den ærede Minister mener de Bestemmelser, som ere indsatte i Finantsloven for Monarchiet, saa vil jeg gjøre opmærksom paa, at ingen Udtalelser kunne være mere skikede til at advare os end denne. Monarchiets Finantslov skulde altsaa have indladt sig paa at afgjøre vore Forsatningsspørgsmaal, vore Forsatningsstviol; Monarchiet skulde kunne bestemme Noget om Fortolkningen af § 4 i denne Deel af Forsatningen? De besynderligste Ting ligge for igaar og idag; Ministeren lader os forstaae, at en saadan simpel Postering i Monarchiets Finantslov, som passer det bedst, skal være en endelig Fortolkning af vor Grundlov, andre Medlemmer tilraade os at gjøre Forandringer i vore Finantslove, for at de kunne svare til de Posteringer, der findes under Normalbudgettet, og atter andre henvise os til at rette vor Stilling ligeoverfor Monarchiet af Hensyn til Slesvig. Hvergang jeg hører tale om de Forandringer, som vi bør gjøre af Hensyn til Slesvig, ja, saa tilstaaer jeg, saa ængstes jeg.